

עוד בענין שהייה

A Blech for Your Oven? A Shabbos Mode for Your Urn?

1. תלמוד בבלי מסכת שבת דף עג עמוד א

משנה. אבות מלאכות ארבעים חסר אחת: הזורע, והחורש, והקוצר, והמעמר, והדש, והזורע, הכורר הטוחן והמרקד, והלש, והאופה.

2. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן עד

(כג) דוד חמום מים השמלי שא"א להגביר חומו האם מותר לתת בו מים קרים ולחברו לחשמל סמוך לשבת כיוון שאין לחוש שמא יחתה, או שמ"מ יש לחוש שע"י הוצאת חלק מהמים יקרב את בישול השאר.
תשובה: מסתבר שיש לאסור אם לא יכול להיות רותחין קודם השקיעה.
(כז) האם תועיל קופסא של ד' דפנות בתוך תנור שלנו כבלעך ע"ג התנור כדי שיהיה מותר להחזיר לתוכו בשבת.
תשובה: בלעך כקופסא שעשוי מד' דפנות מסתבר שמותר גם להחזיר כדעת כתר"ה.
(כח) תנורים שיש בהם טערמוסטאט האם מותר לפתוח דלת התנור בשבת, כשהאש אינה דולקת, דנראה שאינו פסיק רישא כיוון שאפשר לפתוח דלת התנור והאש לא תדלק, וא"כ הוי דבר שאינו מתכוין.
תשובה: כפי הנראה אין בזה פסיק רישא והוא דבר שאין מתכוין ואין לאסור.

החזרה והנחנה לכתחילה

3. רש"י מסכת שבת דף לו עמוד ב

לא מחזירין - בשבת, דמיחזי כמבשל.

4. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רנג: סעיף ב

כירה שהיא גרופה וקטומה ונטל הקדירה מעליה אפי' בשבת, מותר להחזירה כל זמן שהיא רותחת. הגה: (נה) ועודה בידו (טור), ולא הניחה ע"ג קרקע. הגה: ודעתו להחזירה (טור); ודוקא על גבה, אבל לתוכה אסור. ובתנור, אסור להחזיר אפי' הוא גרוף וקטום; וה"ה לכופת, אם הסיקו בגפת ועצים. הגה: ודוקא שהתבשיל מבושל כל צרכו (ב"י), ואז מותר להחזיר, ואפילו לכירה אחרת, אבל אם לא נתבשל כל צרכו אסור, אפי' לאותה כירה (מיימוני פ"ג).
וי"א דכל זה אינו אסור רק כשנטלו מן הכירה מבעוד יום, ולא החזירו עד שחשכה; אבל אם לקחו משם משחשכה, אפי' הניחו ע"ג קרקע מותר (ר"ן פ' כירה וכל בו), (סו) וכן נוהגים להקל בתנורים שלנו שיש להם דין כירה, וסומכין עצמם על דברי המקילין, (סז) וטוב להחמיר. (סח) מיהו אם נצטנן, לכ"ע אסור (ב"י).

5. משנה ברורה סימן רנג

(נה) ועודה בידו - ר"ל שלא הסיר הקדירה מידו מעת נטילתה מן הכירה עד שעה שיחזירנה [מז] ולאפוקי אם הניחה ע"ג מטה או ספסל וכדומה לזה בינתיים הוי כמו שהניחה ע"ג קרקע בינתיים וזה אסור לכו"ע דבטלה לה שהיה הראשונה ושוב כשמחזיר ומניחה ע"ג הכירה הו"ל כמושיב לכתחלה ע"ג הכירה בשבת וחכמים לא התירו אלא חזרה אבל לא להושיב לכתחלה אף שכבר נתבשלה כל צרכה ואין בה מן הדין משום איסור בישול מ"מ כיון שמעמידה במקום שדרך לבשל שם תמיד [מח] נראה כמבשל לכתחלה בשבת:
(סו) וכן נוהגים להקל בתנורים וכו' - היינו [נח] שמחזירים לתוך התנור בשבת מה שנותר להם אחר שלקחו מן הטשאלני"ט לאכילה כדי שלא יצטנן:

(סז) וטוב להחמיר - כי הרבה פוסקים חולקין על הר"ן ועוד כי הב"י סובר שגם הר"ן לא התיר אלא ע"ג כירה ולא בתוכו וגם המ"א בס"ק ל"ה מצדד כהב"י ע"ש ומי עדיפא תנור שלנו מכירה ומ"מ נראה שיש זכות על המנהג כי כבר נתבאר בפוסקים שאין לאסור חזרה אא"כ יש חום שהקדירה יהיה נעשה [נט] רותחת מן החום וזה אין מצוי כ"כ ע"כ אין לפקפק בזה ועיין לקמיה בס"ק ס"ח ואח"כ מצאתי בלבוש כדברינו:

6. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן רנג סעיף ג

המשכים בבוקר וראה שהקדיחה תבשילו, וירא פן יקדיח יותר, יכול להסיר ולהניח קדירה ישנה ריקנית (פא) על פי הכירה ואז ישים הקדירה שהתבשיל בתוכה ע"ג הקדירה ריקנית; ויזהר (פב) שלא ישים קדירתו ע"ג קרקע, (פג) ושתהיה רותחת. (וכבר נתבאר שנוהגים להקל אף אם נתנה על גבי קרקע).

7. משנה ברורה סימן רנג:פא

ע"פ הכירה - דהו"ל כירה כגרופה וקטומה שהרי הקדרה סותמת את פי הכירה וממילא מותר אח"כ להשים עליה הקדרה שהתבשיל בתוכה וכדלעיל דחזרה ע"ג גרופה וקטומה מותר [עד] ולפ"ז ה"ה גם בתנורים שלנו כשהאש בתוכה ג"כ שרי ליתן למעלה ע"ג מעזיבה שעל התנור כיון שהמעזיבה מפסיק בין הקדרה ובין האש וה"ה כשנותן לתוך הקאכלין שבתנור אכן במהרי"ל איתא דצריך להפסיק שם על המעזיבה באיזה עץ או דף [עה] להכירא וישים הקדירה עליה וכן משמע בסוף הסימן ברמ"א ועיין במ"א בסוף סימן רנ"ט בדיני שהיה והטמנה שהעתיק ג"כ כמהרי"ל ומשמע שם דע"י היכר דבר המפסיק מותר אפילו ליתן לכתחלה בשבת ועיין בחידושי רע"א שם [עו] וכ"ז כשהתבשיל עדיין חם שלא נצטנן דאל"ה אסור משום בישול אם יוכל להתחמם שיהיה היד סולדת בו:

8. שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק ד סימן עד

תשובה: על פלטה חשמלית אם א"א להתבשל שם אז מותר להעמיד קדרה חמה אם אין שם אלא מדה אחת להחום ואם יש שתי מדות אסור, והוא שלא יהיה באופן הטמנה שאז יהיה הטמנה בדבר המוסיף הבל שאסור. ועל שולחן המחומם באדים כמדומה שאפשר להתבשל שם וא"כ הוא ממילא דרך בישול אך אף אם א"א להתבשל שם כמדומה שהוא בדרך הטמנה ואז אסור, ואם אינו דרך הטמנה כגון שאינה מכוסה כולה מותר.